

[Startside](#) > ... > [Familieretlige Forhold Og Arv](#) > [Underholdsbidrag](#) > [Sweden](#)

Underholdsbidrag

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvad er den praktiske betydning af begreberne "underhold" og "underholdspligt"? Hvilke personer skal betale underholdsbidrag til en anden person?

Svensk lovgivning indeholder bestemmelser om underholdspligt over for børn, ægtefæller og fraskilte. Bestemmelserne om underholdspligt mellem ægtefæller finder også anvendelse på registrerede partnere.

Børn

Forældre er ansvarlige for deres børns underhold i rimeligt omfang under hensyntagen til børnenes behov og forældrenes samlede økonomiske formåen. En forælder, der ikke formår at bidrage til sit barns underhold, er ikke forpligtet til at betale underholdsbidrag.

En forælder, der hverken har forældremyndigheden over eller bor fast sammen med sit barn, skal opfylde sin underholdspligt ved at betale underholdsbidrag. En forælder, der har forældremyndigheden sammen med den anden forælder, kan også være forpligtet til at betale underholdsbidrag. Dette er tilfældet, hvis barnet bor fast sammen med den anden forælder, uanset om denne er enlig eller bor sammen med en ny partner.

En person, som bor fast sammen med en anden persons barn og med en forælder, der har forældremyndigheden over barnet, er også ansvarlig for barnets underhold, hvis parterne er gift med hinanden eller har et eller flere børn sammen. En stedforælder er dog kun ansvarlig for et barns underhold, i det omfang barnet ikke modtager noget underholdsbidrag fra den anden forælder, altså den forælder, som stedforælderen ikke bor sammen med.

Underholdsbidrag fastsættes ved retsafgørelse eller aftale. En sådan aftale er kun gyldig, hvis den indgås skriftligt og i overværelse af to vidner.

Parterne kan også aftale, at fremtidige underholdsbidrag skal betales som et engangsbeløb eller for perioder på over tre måneder. Er barnet under 18 år, skal aftalen endvidere godkendes af socialudvalget (*socialnämnden*).

Underholdsbidrag i form af et engangsbeløb skal betales til socialudvalget, hvis barnet er under 18 år. Det beløb, der betales til udvalget, skal anvendes til at købe en årsydelse til barnet hos et forsikringsselskab svarende til underholdspligten over for barnet, medmindre aftalen hindrer dette, eller udvalget finder, at beløbet kan anvendes på anden hensigtsmæssig vis til barnets underhold.

Underholdsbidrag betales forud for hver kalendermåned. Retten kan dog fastsætte en anden betalingsmåde, hvis der foreligger særlige grunde hertil.

En anmodning om underholdsbidrag kan ikke imødekommes med tilbagevirkende kraft i mere end tre år forud for datoen for sagens indledning, medmindre den bidragspligtige giver sit samtykke hertil.

Krav vedrørende manglende betaling af fastsatte underholdsbidrag kan ikke længere tvangsfuldbyrdes (forældes) fem år efter betalingsfristens udløb.

Ægtefæller

I et ægteskab har begge ægtefæller ansvaret for deres fælles underhold. Hvis en af ægtefællerne ikke er i stand til at sikre sit eget underhold fuldt ud, er den anden ægtefælle forpligtet til at bidrage til opfyldelsen af ægtefællens personlige behov.

Efter en skilsmisse er ægtefællerne som hovedregel hver især ansvarlige for eget underhold. Dog gælder det, at hvis en af ægtefællerne behøver penge til sit underhold i en overgangsperiode, er han/hun berettiget til et bidrag fra den anden ægtefælle i rimeligt omfang under hensyntagen til denne ægtefælles økonomiske formåen og andre omstændigheder. I særlige tilfælde kan en ægtefælle få tilkendt underhold i en længere periode.

Kan ægtefællerne ikke nå til enighed om underholdsspørgsmålet, kan tvisten afgøres ved domstolene.

Efter en skilsmisse vil underholdsbidraget blive betalt i faste rater. Retten kan dog bestemme, at beløbet skal betales som et engangsbeløb, hvis der foreligger særlige grunde hertil, f.eks. hvis ægtefællen skal indbetale et pensionsbidrag.

En anmodning om underholdsbidrag kan ikke imødekommes med tilbagevirkende kraft i mere end tre år forud for datoen for sagens indledning, medmindre den bidragspligtige giver sit samtykke hertil.

Krav vedrørende manglende betaling af fastsatte underholdsbidrag kan ikke længere tvangsfuldbyrdes (forældes) tre år efter betalingsfristens udløb.

2 Indtil hvilken alder kan et barn modtage underholdsbidrag? Er der forskellige regler for underholdspligt overfor mindreårige og voksne?

Forældrenes underholdspligt ophører generelt, når barnet fylder 18 år. Hvis barnet endnu ikke har afsluttet en ungdomsuddannelse, fortsætter underholdspligten, så længe barnet går i skole, men højst indtil barnet fylder 21 år. Her betyder "skole" obligatorisk skolegang, ungdomsuddannelse eller anden tilsvarende almindelig skolegang.

3 Skal jeg indgive min ansøgning om bidrag til en kompetent myndighed eller en retsinstans? Hvad er hovedpunkterne i proceduren?

Der findes ikke nogen bestemt statslig myndighed i Sverige, der fastsætter eller hjælper med at fastsætte underholdsbidrag. Underholdsbidrag kan fastsættes enten ved aftale eller ved retsafgørelse. Hvis ikke det lykkes parterne at nå til enighed, skal den bidragssøgende derfor henvende sig til en distriktsret (*tingsrätt*) med henblik på udtagelse af en stævning.

Hvis du har spørgsmål vedrørende internationale bidragsforpligtelser, kan du kontakte Försäkringskassan, som er den centrale myndighed i Sverige.

4 Kan der indgives ansøgning om underholdsbidrag på vegne af en slægtning (hvis ja, hvor tæt skal man være beslægtet) eller et barn?

Den af forældrene, der har forældremyndigheden, kan indgive en anmodning om underholdsbidrag på vegne af et mindreårigt barn. Hvis der er udpeget en særlig værge, kan denne også handle på barnets vegne.

5 Hvis jeg ønsker at indbringe sagen for retten, hvordan finder jeg så ud af, hvilken ret der er kompetent?

Reglerne om kompetence findes i forældreloven (*föräldrabalken*), ægteskabsloven (*äktenskapsbalken*) og retsplejeloven (*rättegångsbalken*). Der kan også f.eks. indhentes oplysninger ved distriktsretterne.

Sager om underholdsbidrag til børn vil blive behandlet af retten på det sted, hvor sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted (*hemvist*). Hvis ingen anden ret har kompetence, vil sagen blive behandlet ved distriktsretten i

Stockholm.

Spørgsmål om betaling af underholdsbidrag til en ægtefælle kan behandles i forbindelse med skilsmisssagen. Ægteskabssager behandles af distriktsretten på det sted, hvor en af ægtefællerne har sit sædvanlige opholdssted. Hvis ingen af dem har deres sædvanlige opholdssted i Sverige, vil sagen blive behandlet ved distriktsretten i Stockholm. Hvis ikke der indledes en sag om underholdsbidrag til en ægtefælle i forbindelse med en ægteskabssag, finder de almindelige kompetenceregler i retsplejelovens kapitel 10 anvendelse.

Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (forordningen om underholdspligt) indeholder kompetenceregler, som finder anvendelse i grænseoverskridende sager.

6 Er det nødvendigt for mig som ansøger at benytte en mellemmand for at bringe sagen for retten (f.eks. en advokat, en central eller lokal myndighed etc.) Hvilke procedurer gælder, hvis dette ikke er tilfældet?

Nej. Alle, der ønsker at anlægge en retssag, skal indgive en stævning til den kompetente distriktsret (*tingsrätt*).

7 Skal jeg betale et gebyr for at indbringe sagen for retten? Hvis ja, hvor højt må det antages at være? Hvis mine økonomiske midler er utilstrækkelige, kan jeg så få bevilget retshjælp til at dække sagens omkostninger?

I Sverige er selve retssagen gratis med undtagelse af et gebyr for anlæggelse af retssagen, der på nuværende tidspunkt ligger på 900 SEK. Hvis sagsøger antager en juridisk rådgiver eller advokat, er dette forbundet med omkostninger. Bevisførelse, f.eks. ved hjælp af vidner, kan også være forbundet med omkostninger.

Det er ikke muligt at foretage noget skøn over disse omkostninger, da de varierer fra sag til sag.

Der kan bevilges retshjælp på visse betingelser. Der skal foreligge særlige omstændigheder, hvis der skal bevilges retshjælp i en sag om underholdspligt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forholdene er mere komplicerede end sædvanligt og kræver mere omfattende juridisk bistand.

Hvis der bevilges retshjælp, får sagsøger beskikket en advokat, og staten betaler den pågældendes salær, hvis sagsøger ikke selv har råd til at betale det. Retshjælp omfatter også de omkostninger, der er forbundet med bevisførelse, undersøgelse, tolkning og oversættelse, samt omkostningerne til mægling. De personer, der får bevilget retshjælp, fritages også for at betale visse gebyrer til retten og fogedretten (*Kronofogdemyndigheten*).

Enhver, der ikke er svensk statsborger, og som ikke har eller ikke har haft bopæl i Sverige, kan få bevilget retshjælp i sager, som behandles i Sverige, hvis der foreligger særlige grunde hertil. Hvis en sag skal behandles i udlandet, kan der kun ydes retshjælp til personer, som er bosiddende i Sverige. Statsborgere fra samtlige EU-medlemsstater har samme adgang til retshjælp som svenske statsborgere. Statsborgere fra visse andre lande også de samme rettigheder, hvis der er indgået en aftale om gensidighed med det pågældende land.

Der findes visse særlige bestemmelser om retshjælp, som finder anvendelse i grænseoverskridende tvister i EU, bl.a. for at sikre, at der kan ydes gratis retshjælp i særlige sager vedrørende en forælders betaling af underholdsbidrag til et barn under 21 år, som er omfattet af forordningen om underholdspligt.

Der kan indhentes yderligere oplysninger om retshjælp ved [retshjælpsmyndigheden](#) (*Rättshjälpsmyndigheten*).

8 Hvilken form for underholdsbidrag er det sandsynligt, at retten vil tilkende? Hvordan beregnes bidragets størrelse? Kan rettens afgørelse

ændres, hvis leveomkostningerne eller familieforholdene ændrer sig? Hvis ja, hvordan? (f.eks. ved hjælp af en automatisk indeksregulering)?

Fastsættelsen af børnebidragets størrelse sker ud fra retlige kriterier. En bidragspligtig forælder kan i sin indkomst efter skat tilbageholde et beløb til eget underhold. Her tages der hensyn til boligudgifterne, som ansættes særskilt til et niveau, der anses for at være rimeligt. Derudover er der andre leveomkostninger, som beregnes ud fra et indeksreguleret standardbeløb. Den pågældende forælder kan også tilbageholde et beløb til en samlevende ægtefælles underhold, hvis der foreligger særlige grunde hertil. Endelig kan den bidragspligtige forælder tilbageholde et beløb til forsørgelse af børn i den pågældendes husstand. Hvor meget af det overskydende beløb, der skal gå til underholdsbidraget, afhænger bl.a. af barnets behov og den anden forælders evne til at betale udgifterne til barnets underhold. Udgifter til kontakt med barnet kan i en vis udstrækning fratrækkes underholdsbidraget.

Der findes ingen faste retlige kriterier for størrelsen af et underholdsbidrag til en ægtefælle. Nogle af ovennævnte kriterier kan dog bruges som rettesnor.

Underholdsbidrag indeksreguleres, for at sikre at deres oprindelige værdi opretholdes. Indekset afspejler ændringer i det pristalsregulerede grundbeløb i henhold til socialsikringsloven (*socialförsäkringsbalken*), medmindre en anden bestemmelse om indeksering fremgår af retsafgørelsen eller aftalen om fastsættelse af underholdsbidraget. Försäkringskassan afgør hvert år, om underholdsbidraget skal ændres og i givet fald med hvilken procentsats. Ændringer gælder normalt fra den 1. februar og finder anvendelse på afgørelser om underholdsbidrag, som er truffet før den 1. november i det foregående år.

Hvis parterne er enige herom, kan de ændre et fastsat underholdsbidrag ved at indgå en ny aftale. Dette gælder også, selv om underholdsbidraget tidligere er blevet fastsat ved en retsafgørelse. Også retten kan ændre en retsafgørelse eller aftale om underholdsbidrag, såfremt dette er begrundet i ændrede forhold. I perioden forud for retssagens indledning kan en ændring, som bestrides af en eller begge parter, kun tage form af en reduktion eller annullation af endnu ikke foretagne betalinger. Der skal foreligge særlige grunde, før en ret hæver bidraget til en fraskilt ægtefælle som følge af ændrede forhold.

Retten kan også ændre en aftale om underholdsbidrag, såfremt aftalen er urimelig i lyset af omstændighederne på tidspunktet for aftalens indgåelse eller andre forhold. Der kan dog kun gives pålæg om tilbagebetaling af allerede modtagne bidrag, hvis der foreligger særlige grunde hertil.

Hvis et løbende underholdsbidrag til et barn ikke er blevet ændret i en periode på seks år bortset fra de indeksregulerede tilpasninger, kan retten ændre de fremtidige betalinger af underholdsbidraget, uden at ovennævnte særlige grunde behøver at være til stede.

9 Hvordan og til hvem udbetales underholdsbidraget?

Underholdsbidrag udbetales til den bidragsberettigede. Er den bidragsberettigede et barn under 18 år, skal bidraget udbetales til den forælder, som har forældremyndigheden, og som bor sammen med barnet.

Underholdsbidrag i form af et engangsbetalt skal betales til socialudvalget (*socialnämnden*), hvis barnet er under 18 år.

10 Hvilke foranstaltninger kan der træffes for at tvinge en bidragspligtig (debitor), som ikke betaler frivilligt, til at betale?

Der kan indgives en anmodning om tvangsfuldbyrdelse til fogedretten (*Kronofogdemyndigheten*). Denne anmodning kan indgives mundtligt eller skriftligt. Fuldbyrdelsesgrundlaget skal indgives sammen med anmodningen. Et skriftligt tilsagn om betaling af underholdsbidrag i henhold til ægteskabsloven eller forældreloven, som er udfærdiget i overværelse af to vidner, kan tvangsfuldbyrdes som en retskraftig endelig dom.

11 Beskriv kort eventuelle begrænsninger for tvangsfuldbyrdelsen, navnlig regler om debitorbeskyttelse og om frister og forældelse?

Et krav om underholdsbidrag til børn kan ikke imødekommes med tilbagevirkende kraft i mere end tre år forud for datoen for sagens anlæg, medmindre den bidragspligtige giver sit samtykke hertil. Krav på børnebidrag forældes, dvs. det kan ikke længere kræves betalt, fem år efter forfaldsdatoen.

Et krav om underholdsbidrag til en ægtefælle kan ikke imødekommes med tilbagevirkende kraft i mere end tre år forud for datoen for sagens anlæg, medmindre den bidragspligtige giver sit samtykke hertil. Krav på underholdsbidrag forældes, dvs. det kan ikke længere kræves betalt, tre år efter forfaldsdatoen.

Med hensyn til fuldbyrdelse er der en række genstande, der ikke kan gøres udlæg i. Der kan f.eks. ikke gøres udlæg i tøj eller andre genstande til den bidragspligtiges personlige brug op til en rimelig værdi eller ting, der er nødvendige for at få et hjem til at fungere og vedligeholde det. Hvis den bidragspligtige har familie, tages der hensyn til de genstande, som familien bruger, og familiens behov, ved bestemmelsen af hvad der kan gøres udlæg i.

Der kan kun gøres udlæg i den del af den bidragspligtiges løn, der overstiger det beløb, som den bidragspligtige skal bruge til at forsørge sig selv og sin familie. Den del af den bidragspligtiges løn, der ikke kan gøres udlæg i (*förbehållsbeloppet*), bestemmes ud fra et standardbeløb. Standardbeløbet dækker alle almindelige leveomkostninger med undtagelse af boligudgifter, som fastsættes separat og lægges til standardbeløbet. Standardbeløbet fastsættes hvert år af fogedretten.

12 Findes der en organisation eller en myndighed, som kan være behjælpelig med at inddrive underholdsbidraget?

I Sverige hjælper fogedretten (*Kronofogdemyndigheten*) med at inddrive underholdsbidrag. I grænseoverskridende sager kan Försäkringskassan hjælpe den bidragsberettigede rent administrativt med at anmode fogedretten om inddrivelse.

13 Kan private eller offentlige organisationer helt eller delvist udbetale bidraget forskudsvist på debtors vegne?

For børn, hvis forældre er separeret, kan Försäkringskassan yde forskudsvist betaling af underholdsbidrag svarende til 1 673 SEK om måneden til og med den måned, hvor barnet fylder 7 år, 1 823 SEK om måneden til og med den måned, hvor barnet fylder 15 år, og 2 223 SEK om måneden fra den måned, hvor barnet er fyldt 15 år, til den forælder, der bor og har folkeregisteradresse sammen med barnet. Afgørelsen om betaling af underholdsbidrag træffes på grundlag af en anmodning indgivet til Försäkringskassan, som er den myndighed, der tager sig af socialsikringssspørgsmål. Ved udbetaling af underholdsbidrag kan samfundet sikre et barn, hvis forældre er skilt, et vist underhold, også selv om den bidragspligtige forælder ikke opfylder sin underholdspligt. Den bidragspligtige forælder skal tilbagebetale staten afhængig af vedkommendes indkomst og det samlede antal børn, over for hvem der består forsørgerpligt. Forpligtelsen til tilbagebetaling fastsættes ved en administrativ proces. Udbetales bidraget i stedet direkte til den forælder, der har forældremyndigheden, udbetaler Försäkringskassan et tilsvarende reduceret bidrag i form af en tillægsydelse (*utfyllnadsbidrag*).

Hvis den bidragspligtige forælder bor i udlandet, eller bor i Sverige, men modtager løn eller anden indkomst i eller fra et andet land, kan Försäkringskassan pålægge den forælder, der har forældremyndigheden og bor sammen med barnet, at træffe foranstaltninger for at få fastslået underholdspligten. I sådanne tilfælde overtager Försäkringskassan barnets ret til underholdsbidrag op til det beløb, der udbetales af kassen.

En ægtefælle har ikke mulighed for at modtage underholdsbidrag fra Försäkringskassan.

14 Hvis jeg bor i dette medlemsland, og debitor har bopæl i et andet land:

I grænseoverskridende sager kan Försäkringskassan yde den bidragsberettigede administrativ bistand. Försäkringskassan er centralmyndighed i henhold til EU's forordning om underholdspligt og Haagerkonventionen

af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag (Haagerkonventionen af 2007) og fremsendende/modtagende instans i henhold til New York-konventionen af 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet.

14.1 Kan jeg så få hjælp fra en myndighed eller privat organisation i det pågældende land?

Se svaret på spørgsmål 14.

14.2 Hvis ja, hvordan kan jeg så komme i kontakt med den relevante myndighed eller private organisation?

Försäkringskassans kontaktoplysninger:

Försäkringskassan

Box 1164

SE-621 22 Visby

Sverige

Tlf.: +46 (771) 17 90 00

Fax: +46 (10) 11 20 411

E-mail: centralmyndigheten@forsakringskassan.se

Försäkringskassan vil træffe alle nødvendige foranstaltninger for at lette inddrivelsen af underholdsbidrag. Försäkringskassans opgaver som centralmyndighed i henhold til forordningen om underholdspligt og Haagerkonventionen af 2007 følger af henholdsvis forordningen og konventionen. Försäkringskassan hjælper bl.a. bidragsberettigede med deres anmodninger, som kan indgives via myndigheden, f.eks. anmodninger om en afgørelse om underholdspligt i et andet land. For nærmere oplysninger om den hjælp, som ansøgeren kan opnå, henvises til Försäkringskassan.

15 Hvis jeg bor i det andet land, og debitor befinder sig i dette land:

Bidragsberettigede, der ønsker at inddrive underholdsbidrag i henhold til New York-konventionen af 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet, skal indgive en anmodning til den fremsendende instans i deres hjemland, som videresender anmodningen til den modtagende instans i Sverige (Försäkringskassan).

Det samme gælder for bidragsberettigede, der ønsker at opnå den støtte, centralmyndigheden kan yde i henhold til forordningen om underholdspligt og Haagerkonventionen af 2007. De skal indgive en anmodning til centralmyndigheden i deres hjemland, som videresender anmodningen til centralmyndigheden i Sverige (Försäkringskassan).

15.1 Kan jeg så sende en ansøgning direkte til en sådan myndighed eller privat organisation?

Hvis den bidragsberettigede ønsker at inddrive underholdsbidrag i henhold til New York-konventionen af 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet, forordningen om underholdspligt eller Haagerkonventionen af 2007, skal han eller hun indgive en anmodning til det fremsendende organ/den centrale myndighed i Sverige (Försäkringskassan), som videresender anmodningen til den modtagende myndighed i det land, hvor du bor og/eller har indkomst.

Hvis du som bidragspligtig ønsker at få hjælp til at ændre f.eks. et fastsat underholdsbidrag, kan du kontakte den centrale myndighed i dit hjemland, som videresender ansøgningen til den centrale myndighed i Sverige (Försäkringskassan).

15.2 Hvis det er tilfældet, hvordan kan den myndighed eller private organisation kontaktes, og

hvilken hjælp kan jeg få?

Se svaret på spørgsmål 16.

16 Er medlemsstaten bundet af Haagerprotokollen af 2007?

Ja. Sverige er bundet af Haagerprotokollen af 23. november 2007 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (Haagerprotokollen), hvis bestemmelser har fundet anvendelse i EU siden den 18. juni 2011. Den generelle regel i Haagerprotokollen er, at loven i det land, hvor den bidragsberettigede har sit sædvanlige opholdssted, finder anvendelse. Det er især af hensyn til barnet muligt at anvende loven eller lovene i det land, hvor barnet og den bidragspligtige er statsborgere, hvis ikke anvendelsen af loven i det land, hvor parterne har deres sædvanlige opholdssted, tilgodeser barnets tarv. Parterne kan også indgå en aftale om, hvilken lands lovgivning der skal finde anvendelse, men muligheden for at indgå sådanne aftaler er f.eks. begrænset i sager om underholdsbidrag til børn under 18 år.

17 Hvis landet ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007, hvilken lovgivning finder så anvendelse på kravet på underholdsbidrag i henhold til landets internationale privatret? Hvilke er de relevante internationale privatretlige regler?

Sverige er bundet af Haagerprotokollen (se svaret under spørgsmål 20).

18 Hvilke regler gælder for adgangen til domstolsprøvelse i grænseoverskridende sager inden for EU i overensstemmelse med kapitel V i forordningen om underholdspligt?

Se svaret under spørgsmål 7 vedrørende de generelle betingelser for bevilling af retshjælp.

I forbindelse med grænseoverskridende tvister inden for EU er der visse særlige bestemmelser om retshjælp. Når betingelserne for bevilling af retshjælp i forordningen om underholdspligt er opfyldt, skal der ydes gratis retshjælp, hvis den bidragsberettigede har behov for en advokat, og dette behov ikke kan opfyldes på anden vis.

19 Hvilke foranstaltninger har denne medlemsstat truffet for at sikre udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i artikel 51 i forordningen om underholdspligt?

Ikke relevant.

Denne webseite er en del af [Dit Europa](#).

Vi vil gerne have din [feedback](#) om, hvor nyttige informationerne er for dig.

Sidste opdatering: 28/03/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.